

Vad är det man kan när man kan tolka en argumenterande text?

Projektperiod

Ht 2014 – Vt 2015

Bakgrund

Dagligen möts elever av texter som försöker få dem att tycka, "gilla", gå med på samt att köpa saker. Om det är, som man hävdar ibland, att läsförmågan i allmänhet är en demokratisk nödvändighet i ett upplyst land, då är förmågan att läsa argumenterande texter särskilt nödvändig (Priti et al. 2010, Tengberg 2014). Vår erfarenhet är att läsning av argumenterande texter och hur man förhåller sig kritiskt till dessa inte i tillräcklig utsträckning ges utrymme och uppmärksamhet i undervisningen samt att undervisning inom detta område främst fokuserar på skrivandet. I enlighet med detta poängterar Tengberg (ibid) och Priti et al. (ibid) att även tidigare forskning inom detta område är begränsad. Chamliiss (1995), Priti et al. (ibid) och Tengberg (ibid) lyfter fram att läsning av argumenterande texter kräver andra läsförståelsestrategier än skönlitterära texter. Det bör först ske en identifiering av tesen, dess argument och motargument, följt av en summering av texten och avslutningsvis bör en värdering av huruvida argumenten stödjer tesen göras. I tidigare studier inom området, Tengberg (ibid) och Ebenstål (2012), har följande svårigheter lyfts fram: att identifiera tesen och argument i texten; att hålla isär vad texten argumenterar för och vad eleverna själva tycker som läsare; att inte påverkas av ämnets innehåll avseende att kunna urskilja den tes som drivs i texten samt vad det är för argument som läggs som stöd för den.

Syfte

Vår skola har tidigare arbetat med argumenterande texter med tonvikt på skrivandet. Vidare har fokus varit på vilka modeller som ska användas samt att undervisa om dem. Det har med andra ord saknats ett fokus på det lärande som modellerna ska generera i. Denna problematik är något även Tengberg (2014) lyfter fram och talar om att ett mekaniskt görande uppstår där modellerna/strategierna blir målet snarare än medlet för att nå en fördjupad läskompetens. Med utgångspunkt i detta är det övergripande syftet med denna studie att utforska vad det innebär att kunna tolka en argumenterande text.

Frågeställning

Vilka är de kritiska aspekterna för att eleverna ska utveckla förmågan att tolka en argumenterande text?

Metod

Learning study kommer att användas som modell med syfte att identifiera aspekter, vilka i relation till vår elevgrupp framstår som avgörande för deras lärande (Carlgren & Eriksson, 2012). Inom ramen för projektet kommer relevant didaktisk litteratur och forskningsrapporter att läsas.

Förväntat kunskapsbidrag

Intention är att bidra med en fördjupad ämnesdidaktisk kunskap inom området tolkning av argumenterande texter avseende undervisning och hur den kan åstadkomma bättre förutsättningar för elevers lärande. Vidare förväntas resultaten avseende identifierade kritiska aspekter bidra ämnesdidaktiskt.

Projektdeltagare

Jenny Fred, Ekensbergsskolan

Anna Neider, Ekensbergsskolan

Dennis Olsson, Ekensbergsskolan

Referenser

Carlgren, I. & Eriksson, I. (2012). *Att undervisa för lärande av specifika mål – Learning Study som FoU-stöd i implementeringen av Gr/Gy2011*.

Chambliss, Marilyn J. (1995). Text cues and strategies successful readers use to construct the gist of lengthy written arguments. *Reading Research Quarterly*, 30(4), 778-807.

Ebenstål, A. et al. (2012). Argumentera mera! Hur kan undervisningen i argumenterande text förändras och förbättras på högstadiet och gymnasiet? *Undervisning och Lärande*. Skolporten Artikel nummer 9/2012.

Priti, H., MacArthur, P. and Edwards Santoro, L. (2010). *The Effects of Teaching a Text-Structure Based Reading Comprehension Strategy on Struggling Fifth Grade Students' Ability to Summarize and Analyze Written Arguments*. Society for Research on Educational Effectiveness.

Tengberg, M. (2014). *Läsa mellan raderna - dialogisk strategiundervisning*. Föreläsning hämtad den 2014-10-20 från: <http://bambuser.com/v/4310029>